

МНЕМОТЕХНІКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕСУ ЗАПАМ'ЯТОВУВАННЯ

Людський мозок - особливий орган. Іноді легко запам'ятати випадкову частину інформації без будь-якого контексту, яку почули багато років тому. Інколи наприкінці дня завершуємо роботу з враженням, що наша пам'ять миттєво стерлася.

Нам необхідно знати, що кожен може покращити обсяг і швидкість, з якою його мозок обробляє інформацію, якщо використовуватиме правильні техніки запам'ятовування. В цьому випадку кожний буде більш продуктивними, тому що не доведеться витратити час на пошук інформації, яку потрібно запам'ятати, наприклад, список справ або іншу контекстну інформацію.

Швидкий ріст нових технологій, надзвичайний об'єм інформації, стислі терміни виконання завдань, створює неабиякий виклик для людської пам'яті та здоров'я. Мнемонічне навчання об'єднує низку стратегій, метою яких є допомогти кращому запам'ятовуванню нової інформації. Воно пов'язує нову інформацію з раніше набутими знаннями за допомогою візуальних або звукових сигналів [1;2].

По суті, мнемотехніка - це стратегія навчання, яка поєднує підказки (часто візуальні та аудіальні), що ґрунтуються на наявних знаннях, з новою інформацією, яку необхідно вивчити. Це покращує запам'ятовування ключової інформації, полегшуючи її подальший пошук. Ефективність цієї стратегії очевидна: вона використовувалася для полегшення навчання ще з часів античності. В античному світі, котрий не знав друкарства, пам'ять особливо цінувалася і розвивалася, це була життєва необхідність. Внутрішня гімнастика, невидима робота концентрації до якої вдавалися у стародавньому світі, робила пам'ять організованою і потужною.

Мнемотехніка може бути ефективною для вивчення іноземної мови чи навіть рідної, але вона також стосується всіх набутих знань та організації повсякденного життя, починаючи з самого дитинства. Стратегія мнемотехніки у вивченні іноземної мови пропонує різноманітні методи, які залежать від індивідуальних особливостей особи

і рівня її мовної підготовки. Психолог Р. В. Павелків зазначе, що мнемічна діяльність — це специфічно людський феномен, адже тільки в людини запам'ятовування стає спеціальним завданням, а заучування матеріалу, збереження його в пам'яті і пригадування — специфічною формою свідомої діяльності. При цьому людина повинна чітко відділити той матеріал, який їй було запропоновано запам'ятати, від усіх побічних вражень [3].

Один з найбільш поширених методів є метод асоціацій протилежностей, прикладом якого можна продемонструвати дієслова французької мови, які відмінюються у складних часах з дієсловом «être» і, для ефективнішого запам'ятовування, впорядковані попарно з антонімами: «arriver-partir», «naître-mourir», «monter-descendre», «entrer-sortir», «rester-tomber», «aller-venir».

У іншому випадку при вивченні іншомовних слів необхідно встановити зв'язок між іншомовним словом і словом мови перекладу таким чином, щоб воно відразу з'являлося в пам'яті. Прикладом в даному випадку можуть бути запозичені слова які у різних мовах звучать подібно і перекладаються шляхом заміни деяких букв іншомовного слова буквами мови перекладу. Мова йде про заміну закінчень. У більшості запозичених слів, які в українській мові мають закінчення — ція, сія, при усному перекладі на французьку, фонетично майже не змінюються, лише закінчення «tion», «ssion» у французькій мові передається звуком [sjɔ̃] і загальне правило нам підказує, що всі слова з закінченням «tion», «ssion» відносяться до жіночого роду.

Ще одним прикладом спрощення у процесі запам'ятовування іноземної лексики можна навести спосіб поєднання слів зі смішними та жартівливими малюнками. Вивчаючи нову лексику можна застосувати римовані рядки, метод повторення завжди дієвий коли його доповнити схематичними гумористичними малюнками, асоціативними ланцюжками, коли кожна особа доповнює попередню повідомлення, додаючи свою інформацію.

Застосування акронімів дає успішні результати при запам'ятовуванні цілого ряду лексичних одиниць. Наприклад цей метод реально працює коли необхідно запам'ятати не одне, а кілька слів. При вивченні імен грецьких богів можна створити акронім для запам'ятовування:

HAZAN PHADHADAN —

- Héra,

- Aphrodite,
- Zeus,
- Apollon,
- Héphaïstos,
- Poséïdon,
- Hermès,
- Artémis,
- Dionysos,
- Hadès,
- Athéna,
- Déméter,
- Arès,
- Hestia

Щоб ці методи були ефективними, необхідно знати відповідь таким чином, щоб достатньо було лише однієї букви, для пригадування потрібної інформації. При допомозі іншої фрази: «Corneille perchée sur la Racine de La Bruyère Boileau De La Fontaine Molière» можна легко запам'ятати відомих французьких письменників [4].

Метод мнемотехніки при вивченні іноземної мови, може вагомо пришвидшити процес запам'ятовування, зробити його більш якісним та ефективним.

Література:

1. Чепурний Г. А. Мнемотехніка: технологія ефективного засвоєння інформації в умовах сучасної освіти : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 208 с.
2. Чепурний Г. А. Освітня мнемотехніка : навчально-методичний посібник Г. А. Чепурний. 3-тє вид., оновл. зі змін. та доповн. Тернопіль : Мандрівець, 2020. 152 с. (Серія “Освітня мнемотехніка”).
3. Павелків Р. В. Загальна психологія. Київ : Кондор, 2009. 570с.
4. Gerault J-F. Histoire de la mnémotechnie. 2017. URL: <https://www.virtualmagie.com/articles/tests/lectures/histoire-de-mnemotechnie/> (дата звернення: 19.07.2024).